

KOMUNIKAT PRASOWY nr 75/26

Luksemburg, 21 maja 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-717/24 | Sociálna poisťovňa (Emerytura górnika pracującego w kopalni głębinowej)

Emerytura: przy obliczaniu emerytury państwa członkowskie muszą uwzględnić szczególne korzyści związane z wykonywaniem określonych rodzajów działalności w innych państwach członkowskich

W okresie od 1 lipca 1976 r. do 31 sierpnia 1995 r. obywatel słowacki pracował jako górnik w kopalni głębinowej położonej w Karwinie, na terytorium obecnej Republiki Czeskiej, a następnie wykonywał różne rodzaje działalności w Republice Czeskiej i na Słowacji.

Prawo czechosłowackie klasyfikowało zawody według stopnia ich uciążliwości. Górnicy należeli do kategorii I, która uprawniała do przejścia na wcześniejszą emeryturę po ukończeniu 55. roku życia, pod warunkiem posiadania 25-letniego stażu pracy, z czego 15 lat pracy pod ziemią w kopalni głębinowej. W 1992 r. przyjęto reformę, która z dniem 31 grudnia 1992 r. zniósła system kategoryzacji zawodów, utrzymując jednocześnie prawa nabyte do 2016 r. W dniu 31 grudnia 1992 r. Czeska i Słowacka Republika Federacyjna została rozwiązana – w tym też dniu system kategoryzacji został zniesiony w Republice Czeskiej, podczas gdy w Słowacji nastąpiło to dopiero w 1999 r.

W 2013 r. zainteresowany, mający wówczas 55 lat, złożył wniosek o przyznanie emerytury w Słowacji. Jego wniosek został oddalony ze względu na niespełnienie warunku posiadania 15-letniego stażu pracy górnika w kopalni głębinowej. Władze słowackie uznały bowiem, że okresy przepracowane na terytorium obecnej Republiki Czeskiej mogłyby zostać uwzględnione tylko wtedy, gdyby w świetle ustawodawstwa czeskiego nadal należały do kategorii I. Jednakże na dzień 31 grudnia 1992 r., kiedy to zniesiono kategoryzację zawodów w Republice Czeskiej, zainteresowany nie osiągnął jeszcze 15-letniego stażu pracy w tej kategorii.

Na tym tle powstał spór dotyczący tego, czy administracja słowacka była zobowiązana do uwzględnienia, przy obliczaniu tego 15-letniego okresu, okresu od 1 stycznia 1993 r. do 31 sierpnia 1995 r., kiedy to zainteresowany nadal pracował jako górnik w kopalni głębinowej w Republice Czeskiej.

Naczelny sąd administracyjny Republiki Słowackiej zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem o wykładnię rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego¹, a dokładniej o **zasadę dotyczącą sumowania okresów przepracowanych w różnych państwach członkowskich w celu obliczenia emerytury**. Zasada ta ma na celu zapewnienie, aby osoby, które wykonywały pracę uprawniającą do określonych świadczeń, nie traciły do nich prawa wyłącznie z tego powodu, że skorzystały one z przysługującej im swobody przemieszczania się i kontynuowały tę działalność w innym państwie członkowskim.

Trybunał stwierdził, że **zasada ta ma zastosowanie w każdym przypadku, gdy w państwie członkowskim właściwym do przyznania świadczenia emerytalnego istnieją przepisy dotyczące ustalania wysokości emerytury specyficzne dla niektórych zawodów lub rodzajów działalności. Ma to również zastosowanie w przypadku braku szczególnego systemu zabezpieczenia społecznego formalnie odrębnego od systemu powszechnego.**

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy, Trybunał zauważył, że ustawodawstwo słowackie przewidywało, w okresie od 1 stycznia 1993 r. do 31 sierpnia 1995 r., przepisy dotyczące emerytur specyficzne dla zawodu górnika

pracującego w kopalni głębinowej. Ponieważ okresy przepracowane przez zainteresowanego w Republice Czeskiej dotyczyły właśnie tej działalności, wydaje się zatem, z zastrzeżeniem ustaleń, których powinien dokonać naczelny sąd administracyjny Republiki Słowackiej, że okresy te należy uwzględnić przy obliczaniu jego emerytury na Słowacji.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostajemy w kontakcie!

¹ [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(WE\) nr 883/2004](#) z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Co się tyczy możliwości zastosowania tego rozporządzenia w niniejszej sprawie, Trybunał przypomniał, że na gruncie tego rozporządzenia do celów określenia praw do świadczeń uwzględnia się każdy okres ubezpieczenia, zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania spełnione przed datą stosowania tego rozporządzenia na terytorium danego państwa członkowskiego. W konsekwencji okoliczność, że okresy składkowe rozpatrywane w postępowaniu głównym poprzedzają wejście w życie tego rozporządzenia, a także przystąpienie zainteresowanych państw członkowskich, w niniejszym przypadku Republiki Słowackiej i Republiki Czeskiej, do Unii Europejskiej, nie stoi na przeszkodzie stosowaniu tego rozporządzenia do sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym.